

Hvordan finder jeg ud af, hvor en person blev født?

Slægtsforskerens centrale problem er ofte at finde forfædrenes fødested. Uden fødestedet er det ikke muligt at finde dåben i kirkebogen – og her står jo, hvem barnets forældre var. Her er tips til såvel begynderen som den let øvede slægtsforsker om, hvad du kan gøre for at finde ud af, hvor dine forfædre blev født.

Dåbsattesten eller vielsesattesten

Hvis det drejer sig om dine nærmeste forfædre, findes der måske en dåbsattest eller en vielsesattest et sted i familiens gemmer. På dåbsattesten får du både oplysninger om personens forældre og om fødestedet, mens vielsesattesten som regel vil oplyse om parrets fødesteder og -datoer.

Der står ofte mere i kirkebogen end på attesterne. Det kan for eksempel ved dåbsindførslen være oplyst, hvor og hvornår barnets forældre blev gift. Det er derfor en god idé at slå fødslen eller vielsen efter i kirkebogen, selv om du har en dåbs- og/eller vielsesattest.

Det Centrale Personregister (CPR) 1968-

CPR-registret indeholder oplysninger om alle personer, der siden 2. april 1968 har opholdt sig permanent i Danmark. Her er oplysninger om navn, fødested, adresser og den nærmeste familie.

Rigsarkivet har ikke adgang til at give oplysninger fra CPR-registret. Her må du i stedet henvende dig til dit kommunale folkeregister.

Folkeregistrene 1924-1968

De kommunale folkeregistre oplyser også om indbyggernes fødesteder. Folkeregistrene blev oprettet i 1923/24 og blev ført i de enkelte kommuner. I mange tilfælde er arkivalierne afleveret til Rigsarkivet, men Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune har dog stadig sit ældre folkeregistremateriale.

Hvis du vil finde en persons fødested via folkeregistrene, er du nødt til at kende vedkommendes navn og adresse på et tidspunkt efter 1924, da der ikke findes noget fælles, nationalt navner register til folkeregistrene. Når du først har fundet personen i en kommune i folkeregistret, vil du formentlig til gengæld være i stand til at følge vedkommende frem til dødsfaldet, fordi der er henvisninger til, hvor folk kom fra, og hvor de flyttede hen.

Da materialet ofte indeholder personoplysninger, der er yngre end 75 år, skal der søges om adgang til det. Der gives dog ikke adgang til hele arkivæsker med folkeregisterkort, men kun til enkeltkort eller enkeltoplysninger, og Rigsarkivet tager sig betalt for at foretage undersøgelser mod fast timepris.

[Se hvordan du bestiller oplysninger om en person og hvad det koster](#)

Kirkebogen: oplysninger ved konfirmation, vielse og dødsfald

I de nyere kirkebøger (efter 1892), men ofte også i de ældre, kan du ved en persons konfirmation, vielse eller dødsfald få oplysninger om såvel personens fødested som forældrenes navne.

Hvis du ikke ved, hvor din oldemor blev født, men til gengæld ved, at hun døde i Albøge sogn i 1923, så finder du utvivlsomt hendes fødested og hendes forældres navne indført i kirkebogen for Albøge sogn ved hendes begravelse i 1923.

[Kom godt i gang med at bruge kirkebøger](#)

Folketællinger 1845-

Siden 1769 har man med stadigt jævner mellemrum gennemført folketællinger, altså fuldstændige opgørelser over landets befolkning. Der er lavet folketælling i 1769, 1787, 1801, 1834, 1840 og herefter omtrent hvert femte år.

Fra og med folketællingen 1845 indførtes en kolonne, hvor de enkelte personers fødesteder skulle angives.

Folketællingerne blev lavet købstads- og sognevis, og hvis du kender en persons opholdssted i et folketællingsår efter 1845, kan du via folketællingen få oplysning om, hvor vedkommende var født.

[Kom godt i gang med at bruge folketællinger](#)

Lægdsruller (militæret) 1788-

I perioden 1788-1849 blev alle drengebørn af bondestanden opført i lægdsrullen fra fødslen og først slettet i en relativt moden alder – ofte ved giftermålet. Efter 1849, hvor værnepligten kom til at gælde alle mænd med dansk indfødsret, blev man først indført i rullen fra 15-/17-årsalderen.

Der var i lægdsrullen oplysning om den værnepligtiges navn, alder, fødested og fars navn, og da den værnepligtige blev registreret i det sogn, hvor han opholdt sig, vil det ofte vil muligt at finde en persons fødested via lægdsrullen.

[Kom godt i gang med at bruge lægdsruller](#)

Fæstebreve

Bønder eller husmænd, der fæstede deres landbrug af et gods, skulle have et fæstebrev, der opregnede de rettigheder og pligter, som de to parter – herremanden og bonden – havde i forhold til hinanden. Fra 1719 var det lovpligtigt for godserne at føre en genpart af fæstebrevet ind i en fæsteprotokol, som opbevarede i godsarkivet.

Fæstebrevet oplyser meget ofte, hvor fæsteren er født, eller hvor han kommer fra. Til gengæld er det ikke altid, godsernes fæsteprotokoller er bevaret – eller er ført med omhu.

[Kom godt i gang med at bruge fæsteprotokoller](#)

Borgerskabsbreve

Ønskede en person at nedsætte sig som handlende eller håndværker i en købstad, skulle vedkommende tage borgerskab i byen.

Borgerskabsbrevet, der bevidnede, at personen havde aflagt sin forskriftsmæssige borgered og betalt afgift, indeholdt oplysning om den nye borgers navn, erhverv og ofte også fødested. Borgerskabsbrevene findes som regel indført i en særskilt borgerskabsprotokol, men i mindre byer kan brevene også findes blandet med magistratens eller byfogdens øvrige dokumenter.